C/2025/492

29.1.2025

P10_TA(2024)0025

Κινητοποίηση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση: αίτηση EGF/2024/001 BE/Match-Smatch

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 22ας Οκτωβρίου 2024 σχετικά με την πρόταση απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για κινητοποίηση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση για τους απολυμένους εργαζομένους ύστερα από αίτηση του Βελγίου – EGF/2024/001 BE/Match-Smatch (COM(2024) 0275 – C10-0101/2024 – 2024/0226(BUD))

(C/2025/492)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

— έχοντας υπόψη την πρόταση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο (COM(2024)0275 – C10-0101/2024),

— έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/691 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Απριλίου 2021, για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση για τους απολυμένους εργαζόμενους (ΕΤΠ) και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1309/2013 ([1]) («κανονισμός ΕΤΠ»),

— έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2093 του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2020, για τον καθορισμό του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για την περίοδο 2021-2027 ([2]), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/765 ([3]), και ιδίως το άρθρο 8,

— έχοντας υπόψη τη διοργανική συμφωνία της 16ης Δεκεμβρίου 2020 μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη δημοσιονομική πειθαρχία, τη συνεργασία σε δημοσιονομικά θέματα και τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση καθώς και τους νέους ιδίους πόρους, συμπεριλαμβανομένου ενός οδικού χάρτη για την εισαγωγή νέων ιδίων πόρων ([4]), και ιδίως το σημείο 9,

— έχοντας υπόψη την επιστολή της Επιτροπής Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων,

— έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Προϋπολογισμών (A10-0009/2024),

Α. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει θεσπίσει νομοθετικά και δημοσιονομικά μέσα για την παροχή πρόσθετης στήριξης στους εργαζομένους που πλήττονται από τις συνέπειες των μεγάλων διαρθρωτικών αλλαγών της δομής του παγκόσμιου εμπορίου ή της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής και οικονομικής κρίσης, καθώς και για τη διευκόλυνση της επανένταξής τους στην αγορά εργασίας· λαμβάνοντας υπόψη ότι η διευκόλυνση αυτή υλοποιείται με την παροχή χρηματοδοτικής στήριξης στους εργαζομένους και τις εταιρείες για τις οποίες εργάστηκαν·

Β. λαμβάνοντας υπόψη ότι το Βέλγιο υπέβαλε την αίτηση EGF/2024/001 BE/Match-Smatch για χρηματοδοτική συνεισφορά από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση (ΕΤΠ), μετά από συνολικά 513 απολύσεις ([5]) στον οικονομικό τομέα που ταξινομείται σύμφωνα με τη NACE αναθ. 2 στον κλάδο 47 («Λιανικό εμπόριο, εκτός από το εμπόριο μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών») στις επαρχίες Hainaut (BE32), Λιέγης (BE33) και Namur (BE35), εκ των οποίων 444 απολύσεις εντός περιόδου αναφοράς για την αίτηση, από την 11η Δεκεμβρίου 2023 έως την 11η Απριλίου 2024, και 69 απολύσεις πριν ή μετά την περίοδο αναφοράς·

Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η αίτηση αφορά 444 απολυμένους εργαζομένους των οποίων η δραστηριότητα έπαυσε στην Match-Smatch κατά την περίοδο αναφοράς για την αίτηση·

Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η αίτηση αφορά 69 απολυμένους εργαζομένους των οποίων η δραστηριότητα έπαυσε πριν ή μετά την περίοδο αναφοράς των τεσσάρων μηνών, όπου μπορεί να αποδειχθεί σαφής αιτιώδης συνάφεια με το γεγονός που προκάλεσε την παύση της δραστηριότητας των απολυμένων εργαζομένων κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς, όπως απαιτείται από το άρθρο 6 δεύτερο εδάφιο του κανονισμού ΕΤΠ·

([1]) ΕΕ L 153 της 3.5.2021, σ. 48, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/691/oj.
([2]) ΕΕ L 433 I της 22.12.2020, σ. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj.
([3]) Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/765 του Συμβουλίου, της 29ης Φεβρουαρίου 2024, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2093 για τον καθορισμό του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για τα έτη 2021 έως 2027 (ΕΕ L, 2024/765, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/765/oj).
([4]) ΕΕ L 433 I της 22.12.2020, σ. 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2020/1222/oj.
([5]) Κατά την έννοια του άρθρου 3 του κανονισμού ΕΤΠ.

Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι η αίτηση βασίζεται στα κριτήρια παρέμβασης που προβλέπονται στο άρθρο 4 παράγραφος 2 στοιχείο α) του κανονισμού ΕΤΠ, σύμφωνα με το οποίο απαιτείται παύση της δραστηριότητας τουλάχιστον 200 εργαζομένων εντός περιόδου αναφοράς τεσσάρων μηνών σε επιχείρηση κράτους μέλους, συμπεριλαμβανομένων των εργαζομένων που απολύονται από προμηθευτές ή παραγωγούς των επομένων σταδίων του προϊόντος και/ή αυτοαπασχολουμένων των οποίων έπαυσε η δραστηριότητα·

ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο τομέας λιανικού εμπορίου τροφίμων του Βελγίου κατέγραψε σημαντική μείωση του όγκου των πωλήσεων το 2023, λόγω της ενεργειακής και πληθωριστικής κρίσης, και της αύξησης των διασυνοριακών αγορών και του ηλεκτρονικού εμπορίου·

Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Match-Smatch αντιμετώπισε μια δύσκολη οικονομική κατάσταση εδώ και αρκετά χρόνια και τελικά ανέφερε ακαθάριστες λειτουργικές ζημίες ύψους 36,5 εκατομμυρίων EUR το 2022, και ότι, προκειμένου να αποφευχθεί περαιτέρω συσσώρευση ζημιών, η Match-Smatch αποδέχθηκε την προσφορά του ομίλου Colruyt να αγοράσει 57 από τα 84 καταστήματα τον Σεπτέμβριο του 2023, αναλαμβάνοντας επίσης το προσωπικό των καταστημάτων (1 069 άτομα)· λαμβάνοντας υπόψη ότι οκτώ επιπλέον καταστήματα εξαγοράστηκαν από τις εταιρείες Carrefour, Delhaize, Intermarché και Delfood·

Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι, ως εκ τούτου, συνολικά 513 εργαζόμενοι υπήχθησαν σε διαδικασία ομαδικών απολύσεων: οι 339 εργαζόμενοι των 19 καταστημάτων για τα οποία δεν μπόρεσε να βρεθεί αγοραστής, καθώς και οι 174 εργαζόμενοι στην έδρα της Match-Smatch·

Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι έχουν τηρηθεί οι απαιτήσεις που καθορίζονται στην εθνική νομοθεσία και στη νομοθεσία της ΕΕ όσον αφορά τις ομαδικές απολύσεις·

Ι. λαμβάνοντας υπόψη ότι η οικονομική κρίση που προκλήθηκε από την πανδημία της COVID-19 αύξησε τη ζήτηση για πιο ειδικευμένους εργαζομένους στη βελγική αγορά εργασίας, καθιστώντας δυσκολότερη την επανένταξη των πρώην εργαζομένων της Match-Smatch στην απασχόληση·

ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι χρηματοδοτικές συνεισφορές από το ΕΤΠ θα πρέπει να διοχετεύονται πρωτίστως σε ενεργητικά μέτρα πολιτικής για την αγορά εργασίας και εξατομικευμένες υπηρεσίες που αποσκοπούν στην ταχεία επανένταξη των δικαιούχων σε αξιοπρεπή και βιώσιμη απασχόληση εντός ή εκτός του αρχικού τομέα δραστηριότητάς τους, προετοιμάζοντάς τους παράλληλα για μια πιο πράσινη και πιο ψηφιακή ευρωπαϊκή οικονομία·

ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η αναθεώρηση του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ) μειώνει το ανώτατο ετήσιο ποσό του ΕΤΠ από 186 εκατομμύρια EUR σε 30 εκατομμύρια EUR (σε τιμές 2018), όπως ορίζεται στο άρθρο 8 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2093, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/765· λαμβάνοντας υπόψη ότι η Επιτροπή θα πρέπει να παρακολουθεί στενά την εφαρμογή του ΕΤΠ και όλα τα θεσμικά όργανα θα πρέπει να λάβουν όλα τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσουν ότι, παρά τις περικοπές αυτές, οι εργαζόμενοι που απολύονται μπορούν να βασίζονται στην αλληλεγγύη της Ένωσης μέσω της στήριξης από το ΕΤΠ·

1. συμφωνεί με την Επιτροπή ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις που ορίζονται στο άρθρο 4 παράγραφος 2 στοιχείο α) του κανονισμού ΕΤΠ και ότι το Βέλγιο δικαιούται, δυνάμει του εν λόγω κανονισμού, να λάβει χρηματοδοτική συνεισφορά ύψους 2 661 564 EUR, η οποία αντιστοιχεί στο 85 % των συνολικών δαπανών ύψους 3 131 252 EUR, στις οποίες περιλαμβάνονται δαπάνες για εξατομικευμένες υπηρεσίες ύψους 3 009 752 EUR και δαπάνες για δραστηριότητες προετοιμασίας, διαχείρισης, ενημέρωσης και δημοσιότητας, ελέγχου και υποβολής εκθέσεων ύψους 121 500 EUR·

2. σημειώνει ότι οι βελγικές αρχές υπέβαλαν την αίτηση στις 3 Ιουνίου 2024 και ότι, μετά την παροχή πρόσθετων πληροφοριών από το Βέλγιο, η Επιτροπή ολοκλήρωσε την αξιολόγησή της στις 16 Σεπτεμβρίου 2024 και τη διαβίβασε στο Κοινοβούλιο την ίδια ημέρα·

3. σημειώνει ότι η αίτηση αφορά 513 απολυμένους εργαζομένους των οποίων η δραστηριότητα έχει παύσει στη Match-Smatch· σημειώνει περαιτέρω ότι συνολικά 365 απολυμένοι εργαζόμενοι θα είναι στοχευόμενοι δικαιούχοι και αναμένεται να συμμετάσχουν στα μέτρα·

4. σημειώνει ότι το Βέλγιο υπέβαλε αίτηση για συγχρηματοδότηση από το ΕΤΠ αποκλειστικά για τη στήριξη πρώην εργαζομένων της Match-Smatch που ζουν στη Βαλονία, δεδομένης της κατάστασης στην περιφερειακή αγορά εργασίας (ποσοστό ανεργίας 8,2 % το 2023) και λόγω του ότι πάνω από το 70 % των απολύσεων συγκεντρώνονται στη Βαλονία·

5. σημειώνει ότι οι μισοί απολυμένοι εργαζόμενοι (46 %) είναι πενήντα ετών και άνω, ανήκουν δηλαδή σε μια ηλικιακή ομάδα που αντιμετωπίζει περισσότερα εμπόδια στην απασχόληση, και ότι το τελευταίο τρίμηνο του 2023 υπήρχε διαφορά 18,3 ποσοστιαίων μονάδων μεταξύ του ποσοστού απασχόλησης για την ηλικιακή ομάδα 20-54 ετών (76,8 %) και του ποσοστού απασχόλησης για την ηλικιακή ομάδα των 55 και άνω (58,5 %) σε εθνικό επίπεδο ([6])· τονίζει ότι αποτελεί πρόκληση η αναβάθμιση των δεξιοτήτων των εργαζομένων και η επανειδίκευσή τους σύμφωνα με τις απαιτήσεις της αγοράς εργασίας για εξειδικευμένες θέσεις εργασίας, πολύ περισσότερο αν ληφθεί υπόψη ο μεγάλος αριθμός ατόμων που απολύονται ταυτόχρονα·

6. επιδοκιμάζει το γεγονός ότι η συντονισμένη δέσμη εξατομικευμένων υπηρεσιών έχει καταρτιστεί από το Βέλγιο σε διαβούλευση με τους στοχευόμενους δικαιούχους, τους εκπροσώπους τους και τους κοινωνικούς εταίρους, ώστε οι πληγείσες περιοχές και η συνολική αγορά εργασίας να καταστούν πιο βιώσιμες και ανθεκτικές στο μέλλον·

([6]) Statbel. Emploi et chômage (13 Ιουνίου 2024). Chiffres.

7. υπενθυμίζει ότι οι εξατομικευμένες υπηρεσίες που πρόκειται να παρασχεθούν στους εργαζομένους και τους αυτοαπασχολούμενους συνίστανται στις ακόλουθες δράσεις: υπηρεσίες πληροφόρησης, επαγγελματικός προσανατολισμός και βοήθεια για επανένταξη στην αγορά εργασίας, κατάρτιση, επανειδίκευση και επαγγελματική κατάρτιση, στήριξη και συνεισφορά για τη σύσταση επιχείρησης, καθώς και κίνητρα και επιδόματα·

8. υπενθυμίζει ότι οι βελγικές αρχές πρέπει να διασφαλίσουν ότι η ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών και η ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της περιόδου εφαρμογής και προωθούνται καθ' όλη τη διάρκειά της·

9. υπενθυμίζει ότι οι βελγικές αρχές γνωστοποιούν την προέλευση και εξασφαλίζουν την προβολή της ενωσιακής χρηματοδότησης και τονίζουν την ενωσιακή προστιθέμενη αξία της παρέμβασης, με την παροχή συνεπούς, αποτελεσματικής και στοχευμένης πληροφόρησης σε πολλαπλά ακροατήρια, όπως στοχευμένες πληροφορίες για τους δικαιούχους, τις τοπικές και περιφερειακές αρχές, τους κοινωνικούς εταίρους, τα μέσα μαζικής επικοινωνίας και το κοινό·

10. εκφράζει την ικανοποίησή του για το γεγονός ότι η Περιφερειακή Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης και Επαγγελματικής Κατάρτισης της Βαλονίας (Le Forem), οι συνδικαλιστικές οργανώσεις (FGTB και CSC), καθώς και άλλοι εταίροι συναντήθηκαν αρκετές φορές το 2024 για να κατανοήσουν καλύτερα τις ανάγκες επανεκπαίδευσης των εργαζομένων, καθώς και για το γεγονός ότι ζητήθηκε και η γνώμη των κοινωνικών συμβούλων που ανέλαβαν τους εργαζομένους μετά την απόλυσή τους, και για το γεγονός ότι οι συνεδριάσεις αυτές κατέληξαν σε συντονισμένη δέσμη μέτρων του ΕΤΠ σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 4 του κανονισμού ΕΤΠ·

11. εκφράζει την ικανοποίησή του για τη συμπερίληψη μιας ενότητας για την κυκλική οικονομία και για την αποτελεσματική χρήση των πόρων, η οποία αναπτύχθηκε για πρώην εργαζομένους της Swissport (EGF/2020/005 BE/Swissport) στο πλαίσιο της τυποποιημένης προσφοράς κατάρτισης από την Περιφερειακή Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης και Επαγγελματικής Κατάρτισης (Forem), η οποία θα συγχρηματοδοτηθεί από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ (ΕΚΤ+)· επαναλαμβάνει, στο πλαίσιο αυτό, τον σημαντικό ρόλο που θα πρέπει να διαδραματίσει η Ένωση στην παροχή των αναγκαίων προσόντων για την διττή μετάβαση· τάσσεται σθεναρά υπέρ του να συνεχίσει το ΕΤΠ, κατά την περίοδο του ΠΔΠ 2021-2027, να επιδεικνύει αλληλεγγύη προς τα πληττόμενα άτομα και να επικεντρώνεται στον αντίκτυπο των αναδιαρθρώσεων στους εργαζομένους· ζητεί μεγιστοποίηση της συνοχής των πολιτικών για τις μελλοντικές αιτήσεις·

12. θεωρεί ότι αποτελεί κοινωνική ευθύνη της Ένωσης να παρέχει στους εργαζομένους που απολύονται τα αναγκαία προσόντα για τη διττή οικολογική και ψηφιακή μετάβαση της βιομηχανίας και της οικονομίας της Ένωσης, κάτι το οποίο θα έχει επίσης αντίκτυπο στην αγορά εργασίας· ζητεί, ως εκ τούτου, να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην εξειδικευμένη και σχετική εκπαίδευση, συμπεριλαμβανομένης της επαγγελματικής κατάρτισης·

13. σημειώνει ότι το Βέλγιο άρχισε να παρέχει εξατομικευμένες υπηρεσίες στους στοχευόμενους δικαιούχους την 1η Ιανουαρίου 2024 και ότι οι δαπάνες για τα μέτρα θα είναι συνεπώς επιλέξιμες για χρηματοδοτική συνεισφορά από το ΕΤΠ από την 1η Ιανουαρίου 2024 έως και 24 μήνες μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της απόφασης χρηματοδότησης·

14. σημειώνει ότι το Βέλγιο άρχισε να επιβαρύνεται με τις διοικητικές δαπάνες για την εφαρμογή του ΕΤΠ στις 22 Σεπτεμβρίου 2023 και ότι, επομένως, οι δαπάνες για δραστηριότητες προετοιμασίας, διαχείρισης, ενημέρωσης και δημοσιότητας, ελέγχου και υποβολής εκθέσεων θα είναι επιλέξιμες για χρηματοδοτική συνεισφορά από το ΕΤΠ από τις 22 Σεπτεμβρίου 2023 έως και 31 μήνες μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της απόφασης χρηματοδότησης·

15. τονίζει ότι οι βελγικές αρχές επιβεβαίωσαν ότι οι επιλέξιμες δράσεις δεν λαμβάνουν ενίσχυση από άλλα ταμεία ή χρηματοδοτικά μέσα της Ένωσης και ότι οι αρχές της ίσης μεταχείρισης και της μη εισαγωγής διακρίσεων θα τηρηθούν κατά την πρόσβαση στις προτεινόμενες δράσεις και κατά την εφαρμογή τους·

16. επαναλαμβάνει ότι η βοήθεια του ΕΤΠ δεν αντικαθιστά ενέργειες που αποτελούν ευθύνη των επιχειρήσεων βάσει της εθνικής νομοθεσίας ή συλλογικών συμβάσεων, καθώς και τυχόν επιδόματα ή δικαιώματα των απολυμένων εργαζομένων, ώστε να διασφαλίζεται η πλήρης προσθετικότητα της χρηματοδότησης· υπενθυμίζει ότι τα κράτη μέλη που υποβάλλουν αίτηση για χρηματοδοτική στήριξη από το ΕΤΠ πρέπει να διασφαλίζουν ότι τηρούνται οι απαιτήσεις που ορίζονται στην εθνική και ενωσιακή νομοθεσία σχετικά με τις ομαδικές απολύσεις και ότι η εν λόγω εταιρεία έχει μεριμνήσει ανάλογα για τους εργαζομένους της·

17. εγκρίνει την απόφαση που επισυνάπτεται στο παρόν ψήφισμα·

18. αναθέτει στην Πρόεδρό του να συνυπογράψει με τον Πρόεδρο του Συμβουλίου την απόφαση αυτή και να μεριμνήσει για τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*·

19. αναθέτει στην Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα, συμπεριλαμβανομένου του παραρτήματός του, στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για κινητοποίηση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση για τους Απολυμένους Εργαζομένους ύστερα από αίτηση του Βελγίου – EGF/2024/001 BE/Match-Smatch

(Το κείμενο αυτού του παραρτήματος δεν επαναλαμβάνεται εδώ, εφόσον αντιστοιχεί στην τελική πράξη, απόφαση (ΕΕ) 2024/2854.)